

כלי יקר

פרשת בהעלותך

גיליון 87 שנה ב' ה'תש"פ

סוד הדלקת נרות המנורה

'בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה וגו' [במדבר ח, ב]

הוקשה אל המפרשים מאחר ש'פני המנורה' היינו הנר האמצעי, אם כן הוה לי למימור 'אירו ששת הנרות', לומר שהששה יפנו מול השביעי, ואומר אני שמאמר 'אל מול פני המנורה' קאי אש'למעלה' ולא קשה מידי, וזה שלא מצינו בפסוק זה שום ציווי, שהרי לא אמר 'תדליקם' או 'תעלם אל מול פני המנורה', גם 'אירו' אינו ציווי כי אין ציווי לנרות, ועוד מהו שאמר [פסוק ג] 'ויעש כן אהרן', מאי רבותיה ומי כמוהו מקים דבר ה', ומאי שבחו שלא שינה מהיכא תיתי שישנה.

אלא שרצה הקדוש ברוך הוא להראות שלא לאורה הוא צריך, ומטעם זה רצה ה' שיפנו כולם מול פני המנורה להוציא מלב הטועים, אבל מכל מקום לא רצה לצוות על זה שידליקם מול פני המנורה, כי לא יטעה בזה כי אם איש שוגה ופתי, וכי מפני השומים שקלקלו יצוה מצוה פרטי, אך אמר ה' דרך הודעה, לומר הנני מודיעך מראשית דבר אחרית דבר, והוא 'בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה', כי בזה לא תתן מקום לטועים לטעות וכו', אז אף אני אעשה זאת ש'אירו שבעת הנרות' לעולם לא יכבה אורם שיהיו לפני תמיד, ומכלל הן משמע לאו שאם לא תעלה אותם מול פני המנורה ותתן מקום לטועים לומר לאורה אני צריך, אז לא יאירו כלל שבעת הנרות, הן על ידי חורבן הבית, הן שגם בהיותו בבנינו לא יאירו ולא יצהיר זיו אורם גם לי גם לך לא יהיה.

וסיוע לפירוש זה, ממה שאמרו במדרש [תנחומא בהעלותך, ג] שנסמכו הנרות לחנוכה המזכה, לפי שנצטער אהרן על שלא היה בחנוכה המזובה, אמר לו הקדוש ברוך הוא לגדולה מזו אתה מוכן, הקרבנות אינן כי אם בזמן שבית המקדש קיים, והנרות הם לעולם, שנאמר 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות', עיין בילקוט [תשי"ט, ח] נוסח מדרש זה. והבט ימין וראה מאי משמע שהנרות הם לעולם מפסוק זה, אלא ודאי שבעל מדרש זה כוונתו לפרש הפסוק על זה האופן, שאם תעלה אותם 'מול פני המנורה' אז אעשה ש'אירו שבעת הנרות' לעולם אף בזמן החורבן. והרמב"ן כאן הקשה על מדרש זה הרי בזמן שהקרבנות בטלין גם הנרות בטלין, על כן פירש שעל נרות חשמונאי ובניו הוא מדבר. וקשה לי על דבריו הרי גם נרות חשמונאי מתחילה בטלו שניהם כאחד הקרבנות והנרות, וכאשר נחה שקטה הארץ חזרו שניהם לקדמותן ומה יתרון לנרות על הקרבנות.

ונראה לי שלקח לו ראייה מן חשמונאי ובניו, שיש יותר קדושה בנרות מבקרבנות, שהרי בחזרתן לא נעשה שום נס בקרבנות, ובנרות נעשה נס, על כן קבל אהרן תנחומין על הדלקת הנרות שהיא גדולה מן הקרבנות. ומה שאמר הקרבנות אינן כי אם בזמן שבית המקדש קיים והנרות לעולם כך פירושן, הקרבנות אף על פי שהיה בהם אש מן השמים והוא נס נגלה ומתמיד, מכל מקום אחר שנחרב הבית הראשון שוב לא ירד אש כי בבית שני חסרו חמשה דברים, ומכללם אש מן השמים, [ויטא כא:] אבל קדושת הנרות לא סרה לעולם,

המשך בעמוד הבא

שבת לוי - מעשר של יעקב

קח את הלויים וגו' [במדבר ח, ו]

לפעמים הזכיר לשון 'לקיחה' ולפעמים לשון 'נתינה', ודבר זה צריך ביאור. ועוד מהו הכפל שאמר 'כי נתונים נתונים המזה לי', ואחר כך סתר דבריו ואמר [פסוק ז] 'לקחתי אותם לי'. ונראה שמהכרח קושיות אלו מסיק בתנחומא [בהעלותך, ח] 'קח את הלויים, קח אותם לשמי לשם שררה', ובוזה הותרו כל הקושיות, כי מצינו לשון 'קיחה' אצל חילוף הבכורות, כמו שנאמר 'תחת פטרת כל רחם וגו' לקחתי אותם לי.

וביאור הענין הוא שלשלה דברים נבחרו הלויים, שנים לשעבוד, ואחד לשררה; שנים לשעבוד היינו 'שעבוד טורח גופם לעבוד ולמשא', ו'שעבוד מסירת גופם לכפרה על בני ישראל', כמו שנאמר 'זאתנה את הלויים נתונים לאהרן ולבניו וגו', לעבוד את עבודת בני ישראל באהל מועד, היינו עבודת משא, ו'לכפר על בני ישראל', כי אשמת העם תלוי בראשיהם, ולכך אמר [פסוק יט] 'ולא יהיה בבני ישראל נגף וגו', כי בחבורתם נרפא לבני ישראל, כי כך המדה על דרך 'בקרובי אקדש' [ויקרא יג, ג], ולכך נאמר [פסוק יז] 'וסמכו בני ישראל את ידיהם על הלויים', וסמכה זו לאמר הרי אתם קרובן על העם וכפרה עליהם, כדרך שבארנו למעלה פרשת ויקרא [א, ה] בפסוק 'וסמך ידו על ראש העולה'. וכן יתבאר לקמן בעזרת השם פרשת פנחס [כו, יח] בסמיכת יד משה על יהושע.

ושני דברים אלו לא הטיל ה' על הלויים בעבור שנפסלו הבכורים, וכי כך המדה שיטוביה חטא וזיגוד מינגד' [פסחים קיג:], אלא לכך הוטלו שני דברים אלו על הלויים, לפי שיעקב ישראל סבא נתן מעשר מכל אשר לו

המשך בעמוד 3

המשך - סוד הדלקת נרות המנורה

אף על פי שנחרב הבית פעמים, אחד בימי נבוכדנצר, ואחד בימי אנטיוכוס, מכל מקום נעשה נס בנרות וזה מורה על גודל קדושת הנרות ולמד זה מן הכרח הקושיות שהזכרנו.

ונראה לומר כי כך ביאור הכתוב, 'בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה', ולא תתן מקום לטועים לומר לאורה הוא צריך, הנה לגודל קדושת הנרות אני אעשה זאת ש'יאירו שבעת הנרות' לעולם, ואף בזמן שלא יהיה בהם כי אם להדליק נר אחד, הנה על צד הנס אני אעשה ש'יאירו כל שבעת הנרות בימי חשמונאי, וזכרונם לא יסוף מתוך בני ישראל לדורי דורות, אבל אם לא תעלה מול פני המנורה, אז לא יאירו לעולם, כי לא אעשה בהם ניסים מפורסמים כדי שלא ימצאו מקום לחזק טעותם ולומר בעבור שלאורה הוא צריך, על כן הוא עושה בהם ניסים מפורסמים יותר מבקרבנות, ולפי זה אין בפסוק זה שום ציווי אלא הודעת דברים, ועל כן אמר לשבחו של אהרן 'ויעש כן אהרן וגו' כאשר צוה ה', רצה לומר כאילו צוה ה' את משה בפירוש כך היה נזהר בדבר כאלו נצטוו עליו, ואחר כך נתן טעם מאין בא להם טעות זה ואמר 'וזה מעשה המנורה וגו', כי כל כלי המשכן נעשו על ידי אדם חוץ מן המנורה שעשאה הקדוש ברוך הוא בעצמו חתיכה אחת, [פסוק ד] 'כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה', רצה לומר הקדוש ברוך הוא עשאה הקדוש ברוך הוא בעצמו לפי שלאורה הוא צריך, על כן היה אהרן מוזרו להעלות נרותיה מול פני המנורה לבטל טעות זה.

ויש אומרים מה ששבח את אהרן שלא שינה, לפי שהקדוש ברוך הוא אמר לו 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות', ולא הקפיד על ההעלאה שתהיה מול פני המנורה כי אם על ההארה לבד הקפיד שתהיה מול פני המנורה ולא הקפיד על ההעלאה, ואהרן הוסיף ועשה אפילו ההעלאה מול פני המנורה, כמו שנאמר 'אל מול פני המנורה העלה נרותיה' [פסוק ג]. ויתכן עוד לפרש שהשבח הוא אף על פי שנאמר 'יערוך אותו אהרן ובניו', מכל מקום נדרזו הוא לבדו במצוה 'ויעש כן אהרן', לפי שראה בה קדושה יתירה מאחר שהקדוש ברוך הוא בעצמו עשאה כאמור, וכן כתב הרמב"ן.

והוסיף עוד רבנו זי"ע ב'שפתי דעת' [מאמר רלח]

אמרו בילקוט [פרשת אמור] 'בר קפרא אומר, אמר הקדוש ברוך הוא נרי בידי ונרך בידי וכו', ביאור הדברים הוא, שנרות שלמטה גורמים קיום לשבעה כוכבי לכת נרות שלמעלה, לכך נקט לשון 'בהעלותך' להורות שנרות אלו עולין למעלה ומוסיפין אורה בנרות של מעלה, והיינו מה שנאמר 'בהעלותך את הנרות', כשתכוין בהדלקתן להעלות כל נר ונר מול שבעה נרות שלמעלה, אז 'אל מול פני המנורה' של מעלה, 'יאירו שבעת הנרות' דלמטה, שהרי הקדוש ברוך הוא הראה למשה מנורה של אש שלמעלה, ואמר לו 'ראה ועשה כתבניתם' כמו שפירש רש"י פרשת תרומה [שמות כה, לא], על כן היה משה מתקשה בעשייתה, פן לא יכוין כל נר ונר מול נר שלמעלה, עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא באצבע 'כזה ראה ועשה', וזהו שאמר 'ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה', פירש רש"י מגיד שבחו שלא שינה, וכי סלקא דעתך שאהרן קדוש ה' ישנה ולא יעשה כאשר נצטווה, אלא זה שבחו שידע לכוין כל נר ונר פרטי 'מול פני המנורה שלמעלה', ולא שינה' לסכל הכוונה, שכיון איזו נר שלמטה מול נר שלמעלה שאינו שייך לו.

ובדרך זה שפיר קאמר שהנרות קיימים, כי נר שלמעלה שהודלק על ידי נר שלמטה, אף על פי שני אלהים כבה בשעת החורבן, מכל מקום נרות שלמעלה שהודלקו מנרות שלמטה לעולם לא יכבו, כי המדליק נר מנר אף אם נר זה שהודלק ממנו כבה, מכל מקום הנדלק אינו כבה בעבור זה, ובזה נחמו לאהרן לומר, שהנרות הם לעולם, ממה שנאמר 'אל מול פני המנורה'.

ועל צד הרמז יש לומר 'אל מול פני המנורה', זה הקדוש ברוך הוא אורו של עולם, 'יאירו שבעת הנרות', כי כל הקנים היו מול הקנה האמצעי והוא פונה מול השכינה שבמערב, ואם כן דומה כאילו כולם פונין מול פני המנורה הטהורה אשר ממנו יתברך האור יוצא לכל הנמצאים. ומדקאמר 'בהעלותך' לשון עליה, שידליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה, ורבותינו ז"ל אמרו [תנחומא בהעלותך, ג] שהמנורה נעשית מאליה, זה מופת גדול שיש בה רמז על נר אלהים נשמת אדם העולה היא למעלה מאליה, אם אין לה מונע מצד העונות, והיא מעשה ה' כי שלשה שותפין באדם [נה לא], וכבר בארנו זה למעלה פרשת תרומה [כה, לא], והוא ענין נכון וברור וזה סמיכות העלאת הנרות מעצמם למעשה המנורה, כי גם היא היתה מעשה ה' כמו שנאמר [פסוק ד] 'כן עשה את המנורה', הקדוש ברוך הוא עשאה.

ומוסיף רבנו זי"ע ב'עיר גבורים'

ואמר 'בהעלותך את הנרות', כי ידוע שמה שנאמר [קהלת ג, כא] 'מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה וגו', הנשמה היא העולה למעלה ולא הגוף, כי הגוף ישוב על העפר כשהיה, שנאמר [קהלת יב, ז] 'וישוב האדם העפר כשהיה, והרוח תשוב אל האלהים וגו', וזהו שאמר 'בהעלותך את הנרות', ואמרו רבותינו ז"ל [שבת כא:] שיהא מדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה,

המשך בעמוד הבא

המשך - סוד הדלקת נרות המנורה

היינו שיהא מדליק נר מצוה ותורה אור עד שיהא שלהבת של הנשמה הנקראת 'נר אלהים נשמת אדם' [משלי כ, כז] עולה מאליה ואין מעכב עליה, כי העבירות מעכבין עליה מלעלות, לכך הוא מצוה כאן שידליק נר התורה עד שיהא נר הנשמה עולה מאליה.

וזהו שאמר 'בהעלותך את הנרות' היינו נר הנשמה שיש לה ה' שמות, נפש, רוח, נשמה, יחידה, חיה. וכשתגרום ב'נר מצוה ותורה אור' שתעלה נר הנשמה אל האלהים אשר נתנה, אז 'אל מול פני המנורה' דהיינו הנר המערבי הרמז לנר השכינה, 'יאירו שבעת הנרות' דהיינו שבעה כיתות של צדיקים.

ויכול להיות שלזה כיונו באמרם בלוויים [יהושע יח, י] 'נחלת שבעה', 'ה' הוא נחלתו', רוצה לומר שהלוויים רמז לצדיקים שנלוים למקום ולתורתו, שנאמר בה [משלי א, ט] 'כי לוית חן הם לראשיתך', והם אין להם חלק בנחלות הגופניים ובקניינים המדומים המתפעלים על ידי חמשת חושים שבאדם, וזהו 'נחלת חמשה' ועל ידי יצר הרע שיש לו שבעה שמות, וזהו 'נחלת שבעה'. 'ה' הוא נחלתו' רוצה לומר שנתן להם כנגד זה חלק אחר ב'נחלת שבעה' ו'נחלת חמשה', והוא השכר הרוחני לנשמה לעולם הבא שיש לה חמש שמות כנזכר וזה 'נחלת חמשה', ו'נחלת שבעה' היינו עם שבעה כיתות של צדיקים שהזכרנו.

וזהו שאמר 'ה' הוא נחלתו', כי הנשמה נקראת 'נר אלהים' שנאמר [משלי כז, כז] 'נר אלהים נשמת אדם', והצדיקים גם כן נקראו 'אישי האלהים' כמו משה שנקרא [דברים לג, א] 'איש האלהים', ועמהם תהא חלקו וגורלו.

ואמר 'וזה מעשה המנורה וגו'', רוצה לומר שהצדיקים הנמשלו למנורה, שנאמר [זכריה ד, ב] 'והנה מנורה זהב כלה וגו'', 'מקשה היא' היינו שבעולם הזה הם מתקשים מרוב צרות שעברו עליהן, על דרך שנאמר [איוב ל, כה] 'אם לא בכיתי לקשה יום', 'עד ירכה' עד לעתיד לבא שיתגלה זכות יריכה, הרמז לתורה, שנאמר [שיר השירים ז, ב] 'חמוקי ירכיך' ואמרו רבותינו ז"ל [סוכה מט] 'למה נמשלו התורה לירך וכו'', 'עד פרח', עד שיבא הזמן, שנאמר [תהלים צב, ג] 'צדיק כתמר יפרח', וכתוב [תהלים עב, ז] 'פרח בימיו צדיק', ואז ישבו הבנים על שלחן אביהם.

וזה הייתה נבואת זכריה, שראה מנורת זהב כלה, ושבעת נרותיה עליה, רמז לשבעה כיתות של צדיקים, ושבעה מוצקות לנרות, הוא רמז נצחות, על דרך [ישעיה ח, כג] 'כי לא מועף לאשר מוצק לה, ושבעה מוצקות על שם [משלי כד, כז] 'שבע יפול צדיק וקם', 'וגלה על ראשה', עד דרך שנאמר [עמוס ה, ז] 'לכן יגלו בראש גולים', 'ושני זיתים עליה אחד מימין ואחד משמאל', רמז לתורה הנמשלה לזית, כמבואר בפרשת תצוה, והיא מגינה עליהם מימין ומשמאל, שנאמר [משלי ג, טז] 'אורך ימים בימינה, בשמאלה עושר וכבוד', 'ושני זיתים' רמז לתורה שבכתב ותורה שבעל פה.

ושאל הנביא 'מה אלה אדוני', ואמר לו 'זה דבר ה', 'לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה', השיב לו על מראה הגלות, שלא יאמרו האויבים 'ידינו רמה ולא ה' פעל כל זאת' [דברים לב, כז], על כן אמר 'לא בחיל כי אם ברוחי', והוא על דרך שנאמר [שם, ל] 'אם לא כי צורם מכרם' והוא מבואר למבין.

ואחר כך השיב לו המלאך על מראה הזיתים, רמז לו שבזכות התורה יהיו נגאלין, שנאמר [זכריה ד, ז] 'מי אתה הר הגדול', רמז למה שנאמר לעתיד [ישעיה ב, ב] 'והיה ביום ההוא נכון יהיה הר ה' בראש ההרים', 'והוציא את האבן הראשה', שנאמר [ישעיה כה, טז] 'הגני יוסד בציון אבן אבן בוחן וגו'', תשואות חן חן לה', הזכיר שני מיני חן, אחד לבית דוד ואחד ליושבי ירושלים, הדא הוא דכתיב [זכריה יב, ג] 'ושפכתי על בית דוד ועל יושבי ירושלים רוח חן ותחנננים'. אמן כן יהי רצון.

המשך - שבט לוי - מעשר של יעקב

ומבניו נתן מעשר את לוי, כי היו לו שנים עשר בנים ואפרים ומנשה כראובן ושמעון יהוי' הרי ארבעה עשר, צא מהם ארבע בכורים לארבע אמהות, נשאר עשרה ומהם נתן את לוי, ולפי שאמר כפל [בראשית כח, כב] 'עשר אעשרנו', ואמרו רבותינו ז"ל [כתובות טו:] 'שהמבובו יתן החומש' דהיינו שני מעשרות, על כן נתן גם הוא החומש, והיינו שהקדיש את לוי לגבוה בשני דברים אלו, לשעבד גופם לעבודת הקדש ונשמתם לכפרה, הרי כאילו הפרישו שני פעמים והיינו החומש,

וזהו שאמר 'כי נתונים נתונים המה לי מתוך בני ישראל', היינו שני נתינות שהזכרנו מתוך בני ישראל סבא, כדי שיהיה החומש מופרש, וכן בפסוק [בראשית כח, כב] 'ואתנה את הלויים נתונים וגו'', הזכיר שני נתינות, 'ואתנה', 'נתונים', ופירש מיד ששני נתינות אלו היינו לעבוד את עבודת בני ישראל, ולכפר על בני ישראל וגו', והזכיר חמש פעמים 'ישראל' בפסוק זה, להורות שנתנית הלויים כפול הוא החומש מן בני ישראל, וזה רמז נכון ויקר.

אבל כשהזכיר לשון 'לקיחה' שהקדוש ברוך הוא לקח מעצמו בלא נתינת יעקב, היינו לקיחה של שררה אשר היתה בבכורות ונפסלו ונתנה השררה ללוים, ועל זה אמר 'תחת פטרת כל רחם בכור כל מבני ישראל לקחתי אותם לי', 'ואקח את הלויים תחת כל בכור וגו'. ומכאן למד בעל המדרש לפרש 'קח את הלויים לשררה', וילמוד עליון מתחתון, מה 'קיחה' שנאמרה למטה של שררה מדתלה אותה בחילוף הבכורות, אף 'קיחה' שלמעלה של שררה, והשררה היא שכל ישראל חייבים להעלות להם מס תרומות ומעשרות כי על כן קרא שמו לוי שליווה במתנות. וזה פירוש יקר.

השוני בין הליכה לנסיעה

'לכה אתנו והטבנו לך' [במדבר י, כט]

כאן שואלים המפרשים מאחר שלא נתרצה יתרו לילך עמם בהבטחה ראשונה, מזה הוסיף לו משה כשאמר לו שנית [פסוק לב] 'והיה הטוב אשר ייטיב ה' עמנו והטבנו לך', ועוד למה קראו 'חובב' עכשיו, ועוד שאמר 'נוסעים אנחנו ולכה אתנו', הוזה לי למימר הולכים אנחנו או תסע אתנו, ועוד [פסוק לד] 'ויאמר לא אלך כי אם אל ארצי אלך', תרתי 'אלך' למה לי, ומה שאמר 'דבר טוב על ישראל' לישראל הוזה לי למימר.

ונראה שלשון 'הליכה' נופל על תנועת הרגלים לבד, המעתיקין את האדם ממקום למקום, אבל יכול להיות שאף בהיותו הולך למקום אחר מכל מקום עדיין דעתו קשורה במקום אשר הלך משם, אבל לשון 'נסיעה' העתקה כוללת לגופו ולמחשבתו מכל וכל, כי מטעם זה אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם 'לך לך מארצך' [בראשית יב, א], כי בהתחלה ודאי מסתמא עדיין נפשו קשורה בבית אביו, ולסוף נאמר [שם יב, ט] 'הלוך ונסוע הנגבה', תחילה היה 'הולך' ואחר כך 'נוסע הנגבה' כי נשנו אלהים את כל בית אביו.

וזהו שנאמר 'ויאמר משה לחובב', העלים ממנו שם יתרו, כי אולי יחשוב ש'קשים גרים לישראל כספחת' [במדות מו:א], כי כל יתר כנטול דמי, ועל שם זה הוא נקרא יתרו ואם כן מסתמא לא יקרבוהו כראוי, על כן שינה שמו מן יתרו לחובב, לרמוז לו על מה שנאמר [דברים י, טז] 'ואהבתם את הגר', שיהיה חביב עליהם, על כן שאל ממנו שילך,

ואמר 'נוסעים אנחנו', כי לגבי אצלנו נקרא נסיעה מן המקום אשר יצאנו משם, כי אין לנו שם נחלה וזכרם ומשפחה, אמנם לגבי דידך נקרא 'הליכה' מארצך וממולדתך, ואף על פי כן אני מבקש 'לכה אתנו והטבנו לך כי ה' דבר טוב על ישראל', רצה לומר צוה לנו להטיב עם מי שמדבק בנו, ושייך בזה לומר 'על ישראל', כדרך שנאמר [ישעיה יד, א] 'ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב', כי לשון 'על' משמש על התוספות שעל העיקר, ויאמר אליו 'לא אלך', היה חרה לו שהזכיר לו לשון 'הליכה', לחשדו שמחשבתו עדיין משוטטת בארצו ובמקום מולדתו, כי באמת היתה התורה כל כך חביבה עליו עד שיהיה מסלק אפילו מחשבתו מכל וכל מן ארצו ומולדתו, והיה לו חשק מכל וכל לדבק בשכינה.

ועל זה אמר 'כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך', זה יקרא 'הליכה' כשאלך אל ארצי לגייר את בני משפחתי, כי אז ודאי תמיד תהיה מחשבתו משוטטת במקום קדוש זה אשר נפשי קשורה בו, ויאמר 'אל נא תעזוב אותנו' [פסוק לא], מעולם לא חשדתך שבשוכך לבייתך תשכח המעמד הקדוש הזה, אלא דאגתי מאחר שאתה רואה את העם הזה כי ברע הוא, וכל החניות הם בתרעומת ומחלוקת ותלונה, אולי בעבור זה לא יעלה ברצונך לשוב אצלנו, וזהו שאמר 'אל נא תעזוב אותנו', כי במלת 'אותנו' חתם כל הענין, ובא לומר ירא אני פן תהיה העזיבה מאתנו, 'כי על כן ידעת חנותינו במדבר' [פסוק לא], ועל כן כמו שפירש רש"י, ורצה לומר על אשר ידעת חנותינו שכל החניות היו בתרעומת על השכינה שסרו מאחרי ה', על כן אני דואג פן לא תשוב אלינו, ואף בלכתך עמנו תהיה מחשבתך על ארץ מולדתך לאמר מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה בשלום שמה, לא כחניות הללו שהם בתרעומת כאמור,

לכן אני מבקש שאפילו 'אותנו' אל תעזוב, כי בזה תהיה מזכה הרבים ועיני כל ישראל יהיו עליך ללמוד קל וחומר ממך, שאם אתה עוזבת ארץ מולדתך ושררתך ובאת לדבק בשכינה קל וחומר ישראל, וזהו שאמר [פסוק לא] 'והיית לנו לעינים', וזכות הרבים יהיה תלוי בך, 'והיה כי תלך עמנו', כי עיקר צורך דבר זה הוא בהיותך הולך עמנו ומחשבתך משוטטת בארץ מולדתך, בראותך קלקול הסדר שבינינו, ועל כן אנו צריכים ביותר אותך כדי לזכות הרבים, 'והיה הטוב אשר ייטיב ה' עמנו', על יושר מעשינו, 'והטבנו לך', ומשלך יתנו לך, כי מאחר שאתה תהיה סבה אל תיקון ענינינו וזכות הרבים תלוי בך, אם כן מי יאכל ומי יחוש חוץ ממך, ואז שתק יתרו ונעתר לו כי זכות הרבים גדול.

ובדרך פשוטו, מתחילה הבטיחו בטובה גופנית, באמרו 'והטבנו לך' ולא הזכיר השם, ולא רצה לקבל, כי אמר 'אלך אל ארצי' ושם יהיה לי טובה הרבה, ואחר כך הבטיחו בטובה רוחנית שיהיה מכלל הסנהדרין שנקראו עיני העדה, כמו שנאמר 'והיית לנו לעינים', ואמר 'והיה הטוב אשר ייטיב ה' עמנו', הזכיר השם בטובה רוחנית זו, כי יתן ה' את רוחו עליו ונעתר לו, וכן היה לדעת רבותינו ז"ל [סנהדרין ק]. שמבני יתרו זכו וישבו בלשכת הגזית וכו', ובודאי היה זה מהבטחה והיית לנו לעינים.

המעוניינים לתרום להוצאות העלון
נא לפנות למייל המערכת

העלון לרפואת

מרת נחמה בת רות לרפ"ש
ומרת אילה בת נחמה לרפ"ש